

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Bakı İdarəetmə və Texnologiya kolleci

“Azərbaycanda turizmin coğrafiyası”
fənninin

PROQRAMI

040714 –Turist mehmanxana təsərrüfatının təşkili və idarə edilməsi.

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin
Metodiki şurasının 15 sentyabr 2017-ci il
tarixli iclasının qərarı ilə təsdiq edilmişdir.
(Protokol № 1)

Tərtib etdi:

Bakı İdarəetmə və Texnologiya
Kollecinin fənn müəllimi.
Coğrafiya elmləri namizədi

Yaqubov Sərməst Məhərrəmali

Redaktor:

Bakı İdarəetmə və Texnologiya
Kollecinin fənn müəllimi.

Bayramova Səidə Məmməd

Rəy verənlər:

Bakı İdarəetmə və Texnologiya
Kollecinin fənn müəllimi

1.İbrahimova Gülnarə Qasım

İZAHAT VƏRƏQI

“Azərbaycanda turizmin coğrafiyası” fənni 60 saat həcmində tədris edilir. Tədris prosesində Azərbaycanda turizmin inkişaf tarixi, turizmin müasir vəziyyəti, turizm bazarı, respublikada turizm bölgələri, istirahət zonalarında turizmin potensial imkanları və bu sahədəki problemlər haqqında ətraflı məlumatlar verilir.

Turizm əhalinin mədəni və sosial inkişafının əsas mənbəyi olmaqla asudə vaxtdan səmərəli istifadə edilməsidir. Eyni zamanda, turizm bazar münasibətlərinə keçid şəraitində bu və digər regionun milli iqtisadiyyatının ixtisaslaşmasını müəyyən edən sosial – iqtisadi inkişafın əhəmiyyətli amillərindən biridir. Müasir dövrdə Azərbaycan turizmi və onun inkişaf problemlərinin tədqiqi, yeni marşrutların müəyyən edilməsi aktualıq baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Turizm sahəsində islahatların elmi əsasları hazırlanmadığı üçün bu sektorun inkişafında dövlət səviyyəsində konseptual tənzimləmə siyasətinə böyük ehtiyac vardır. Əsas məsələ Azərbaycanda turizmin müasir vəziyyəti, onun dinamikası və proqnozlaşdırılması üçün “Makroiqtisadi” göstəricilərin elmi əsaslarını işləmək və bu göstəricilərdən istifadənin praktiki yollarını, metodik fəndlərini hazırlamaqdan ibarətdir. Turizmin inkişafı istiqamətində inkişaf etmiş ölkələrin təcrübələrinin öyrənilməsi respublikamız üçün böyük əhəmiyyətə malikdir. Qərbi Avropa, Skandinaviya ölkələrinin, Aralıq dənizi ətrafı ölkələrin, Mərkəzi Avropa regionlarının turizm sahəsində əldə etdikləri uğurların elmi nəticələrinin Azərbaycan turizminə tətbiqi dövlət büdcəsinə külli miqdarda vəsaitlərin daxil olmasına şərait yarada bilər.

MÖVZULAR ÜZRƏ SAATLARIN PAYLANMASI

№	Mövzuların adı	Mühazirə	Seminar
1.	Fənnin məzmunu, məqsəd və vəzifələri	2	2
2.	Azərbaycan Respublikasında turizm tarixi	2	2
3.	Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir vəziyyəti,tələbat və təkliflər	2	2
4.	Azərbaycan Respublikasının turizm regionları	2	2
5.	Abşeron turizm regionu	2	2
6.	Gəncə-Qazax turizm regionu	2	2
7.	Şəki-Zaqatala turizm regionu	2	2
8.	Lənkəran turizm regionu	2	2
9.	Quba-Xaçmaz turizm regionu	2	2
10.	Aran turizm regionu	2	2
11.	Yuxarı Qarabağ turizm regionu	2	2
12.	Kəlbəcər-Laçın turizm regionu	2	2
13.	Dağlıq Şirvan Turizm regionu	2	2
14.	Naxçıvan turizm regionu	2	2
15.	Azərbaycan Respublikasında turizm problemləri	2	2
	Cəmi: 60 saat	30	30

MÖVZULAR VƏ ONLARIN IZAHİ

Mövzu 1.Fənnin məzmunu, məqsəd və vəzifələri-4 saat.

Fənnin tədqiqat obyektı Azərbaycan respublikasında turizmin inkişafının vacibliyi. Fənnin nəzəri əsasları və coğrafi elmlər sistemində yeri. Azərbaycan elminin bu istiqamətdə apardığı tədqiqatlar.Son dövrlərdə verilən təklif və ideyaların öyrənilməsi. Xarici ölkələrin bu sahədə apardığı tədqiqatların öyrənilməsi.

Mövzu 2.Azərbaycan Respublikasında turizm tarixi-4 saat.

Azərbaycan Respublikasında turizmin inkişaf mərhələləri."İpək yolu" və onun Azərbaycan turizminə təsiri .Azərbaycanda turizmin formalaşması tarixi. Azərbaycan turizminin ən yüksək inkişaf səviyyəsinə tarixi baxışlar. Azərbaycan Respublikasında turizmin inkişaf mərhələləri. Milli turizmin inkişafının potensial imkanları. Turizmin inkişafı sahəsin də qarşıda duran mühüm məqsədlər.

Mövzu 3.Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir vəziyyəti,tələbat və təkliflər-4 saat.

Azərbaycanda turizmin inkişafına təsir edən amillər. Təbii,tarixi,social iqtisadi və Azərbaycan təbiətinin turizm baxımından tədqiqi . Azərbaycan ərazisindəki tarixi tikililər, abidələr, dini obyektlər, milli parklar və qoruqların öyrənilməsi mehmanxana və otellərin vəziyyəti.Gəlmə turizmin statistikasını Azərbaycan turizminin inkişaf dinamikası. Azərbaycanın Avropa və Asiya qitələrinin arasında yerləşməsinin turizmə təsiri. Xidmət sahələrinə tələbatın artması.Turizm xidmətinə tələbatın formalaşma mənbələri və real vəziyyəti.Turizmin yüksək gəlirli olması və bu sahənin inkişafında səmərəli təkliflər.

Mövzu4. Azərbaycan Respublikasının turizm regionları- 4 saat.

Azərbaycan Respublikasının iqtisadi rayonları.Təbii şəraiti mövcud turizm obyektləri. Ayrı- ayrı regionların turizm imkanları.Gəlmə turizm inkişafında nəqliyyatın rolu. Təbii şəraitin və tarixi abidələri olan ərazilərin rolu.

Mövzu5. Abşeron turizm regionu- 4 saat.

Coğrafi mövqeyi, sahəsi, əhalisi. Bölgənin turizm imkanları: təbii, tarixi-mədəni,social-iqtisadi. Abşeron Mill iparkı. Abşeronda fəaliyyət göstərən otel və mehmanxanaların müasir vəziyyəti. Göstərilən xidmətin səviyyəsi.

Mövzu 6.Gəncə-Qazax turizm regionu-4 saat.

Coğrafi mövqeyi,sahəsi,əhalisi.Bölgənin turizm imkanları.Turizm mərkəzləri:Gəncə, Hacıkənd, Naftalan, Qazax şəhərlərində turizmin müasir vəziyyəti. Naftalan müalicəvi sanatoriyasının turizmin inkişafında rolu."Göy-Göl" milli parkının turizmə təsiri.

Mövzu 7.Şəki-Zaqatala turizm regionu- 4 saat.

Coğrafi mövqeyi, sahəsi ,əhalisi. Bölgənin turizm imkanları. Turizm mərkəzləri: Qəbələ,Şəki,Qax,Zaqatala,Balakən. Qəbələ aeroportunun fəaliyyətinin turizmə təsiri.Qəbələdə keçirilən dövlət tədbirləri.

Mövzu 8.Lənkəran turizm regionu- 4 saat.

Coğrafi mövqeyi,sahəsi,əhalisi. Bölgənin turizm imkanları.Turizm mərkəzləri:Cəlilabad, Masallı,Lənkəran.Mineral bulaqları.İqlim şəraiti.İstirahət mərkəzlərinin, dəniz sahili ərazilərin turizmə təsiri.

Mövzu 9.Quba-Xaçmaz turizm regionu- 4 saat.

Coğrafi mövqeyi,sahəsi,əhalisi. Bölgənin turizm imkanları.Turizm mərkəzləri: Quba,Qusar,Xaçmaz,Xudat,Altıağac,Dəvəçi."Suvar" istirahət mərkəzi, " Şahdağ" , "Cənnətbağı" və s. turizm mərkəzlərinin öyrənilməsi. Ərazidən keçən beynəlxalq nəqliyyat yollarının turizmə müsbət təsiri.

Mövzu 10.Aran turizm regionu- 4 saat.

Coğrafi mövqeyi,sahəsi,əhalisi. Bölgənin turizm imkanları. Turizm mərkəzləri: Şirvan,Mingəçevir,Yevlax. Ərazidən keçən nəqliyyat yollarının turizmə təsiri.

"Traseka" xəttinin bu regionda turizm əhəmiyyəti. Son dövrlərdə inşa olunan mehmanxana və istirahət komplekslərinin öyrənilməsi.

Mövzu 11.Yuxarı Qarabağ turizm regionu- 4 saat.

Coğrafi mövqeyi, sahəsi, əhalisi. Bölgənin turizm imkanları. Turizm mərkəzləri: Bərdə , Ağdam,Şuşa,Erməni işğalçılarının bölgənin rekrasiya-turizm sərvətini dağıtması.

Erməni işğalının regiona və ümumilikdə Azərbaycan turizminə mənfi təsiri. "Turşsu" , "Şırlan" mineral bulaqlarının Şuşa şəhərində mövcud tarixi abidələrinin turizmdə rolu.

Mövzu 12.Kəlbəcər-Laçın turizm regionu- 4 saat.

Coğrafi mövqeyi, sahəsi, əhalisi. Bölgənin turizm imkanları. Ərazidə sönmüş vulkanlar və mineral bulaqlar. "İstisu" mineral bulağı və sanatoriyası. Dağlıq ərazilərdə turizmin təşkili, erməni işğalçılarının turizmə vurduğu ziyan.

Mövzu 13.Dağlıq Şirvan turizm regionu- 4 saat.

Coğrafi mövqeyi, sahəsi, əhalisi. Bölgənin turizm imkanları. Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.Şamaxı, İsmayilli rayonlarının turizmdə rolu. Ərazidə mövcud istirahət zonaları. "Pirqulu rəsədxanası"-nın regionun turizminə müsbət təsiri.

Mövzu14.Naxçıvan turizm regionu- 4 saat.

Coğrafi mövqeyi, sahəsi, əhalisi. Bölgənin turizm imkanları. Naxçıvan MR-da mövcud turizm obyektləri. Mineral bulaqların tədqiqi .Sirab,Vayxır,Badamlı, Duzdağ və s. obyektlərin öyrənilməsi.

Mövzu15.Azərbaycan Respublikasının turizm problemləri- 4 saat.

Turizm sahəsində mövcud yeniliklər. Gəlmə turizmin zəif olmasının səbəbləri. Təbii şərait və imkanların istifadəsinin yeni istiqamətləri. Mehmanxana və istirahət mərkəzlərinin məhdud olması.Ərazilərin təbii şəraitinin düzgün qiymətləndirilməməsi.

Ədəbiyyat:

1. Sabir Rəhimov “Turizm-ekskursiya işinin təşkili”-Bakı 2004.
2. Siyavuş Yeqaqlı,Emin Hacıyev “Turizm” Bakı-2006.
3. “Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial –iqtisadi inkişafının Dövlət Proqramı” Azərbaycan Respublikası prezidentinin fərmanı (11.02.2004)
4. M.A.Müseiybov “Azərbaycanın fiziki coğrafiyası” Bakı 2000.
5. “Turizm haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu. (27.07.1999).
6. H.Sultanova, C.Məmmədov “Beynəlxalq turizmin coğrafiyası”-Bakı 2002.

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin ixtisas fənn müəllimi Yaqubov Sərməst Məhərrəmli oğlunun orta ixtisas müəssisələrində təhsil alan tələbələr üçün “Azərbaycanda turizmin coğrafiyası” fənnindən hazırladığı proqrama

Rəy

“Azərbaycanda turizmin coğrafiyası” fənninin proqramı “Turist mehmanxana təsərrüfatının təşkili və idarə edilməsi” ixtisasında tədris edilməsi üçün hazırlanmışdır. Əsas məsələ Azərbaycanda turizmin müasir vəziyyəti, onun dinamikası və proqnozlaşdırılması üçün “Makroiqtisadi” göstəricilərin elmi əsaslarını işləmək və bu göstəricilərdən istifadənin praktiki yollarını, metodik fəndlərini hazırlamaqdan ibarətdir.

Proqramın mövzularında Azərbaycanda turizmin inkişaf tarixi, turizmin müasir vəziyyəti, turizm bazarı ,respublikada turizm bölgələri, istirahət zonalarında turizmin potensial imkanları və bu sahədəki problemlər haqqında ətraflı məlumatlar verilir.

Yaqubov Sərməst Məhərrəmli oğlunun hazırladığı “Azərbaycanda turizmin coğrafiyası” fənninin proqramının tədrisini məqsədə uyğun hesab edirəm.

**Bakı İdarəetmə və Texnologiya
Kollecinin fənn müəllimi**

İbrahimova Gülnarə Qasım